

**Звіт з науково-дослідної роботи
міжкафедральної наукової лабораторії фольклору
за 2019 рік**

Науково-дослідна лабораторія «**Наукова лабораторія фольклору**».

Дата заснування і кафедра засновник: 15 грудня 2004 року, кафедра зарубіжної літератури.

Основні наукові напрямки роботи:

- організація та координація наукової діяльності викладачів та студентів, спрямованої на дослідження українського фольклору та його літературної і мовної рецепції;
- наукове і методичне забезпечення проведення фольклорної практики для студентів I курсу; курсових та дипломних робіт з фольклору; навчальної дисципліни «Фольклор» для студентів I курсу та спецкурсів «Фольклористика Сумщини» і «Народна творчість Сумщини».
- збирання і дослідження фольклору Сумської області.

1. **Керівник лабораторії:** П'ятаченко Сергій Васильович, канд. філол. наук, доцент.
2. **Співробітники:** канд. філол. наук, доцент Кириленко Н.І., канд. філол. наук, доцент Герман В.В., канд. пед. наук, доцент Іванова І.Б.
3. Керівництво розробкою проекту до участі в здобутті грантів (коштів) на виконання НДР за всеукраїнською програмою. Назва проекту: **Фольклор України: регіональні та загальнонаціональні етнокультурні коди**.
4. Керівник: П'ятаченко Сергій Васильович, канд. філол. наук, доцент.
5. Діяльність наукової лабораторії відзначена *грамотою департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації*.
6. Статті у виданнях, що входять до міжнародних наукових баз даних SCOPUS, Web of Science, Copernicus – **14**.

1. Kyrylenko N.I., Vladymyrova V.M. Floral concepts in poetry of Maksym Rylsky // Scientific Journal VIRTUS #22, Part 1, March, 2018. S. 176-179.
2. Kyrylenko N. The motive of humanism in modern Ukrainian female prose (based on novels of Olena Pechorna – “Sinner”, “Fortress for a heart” and Valentina Masterova – “Daughter of a bitch”) // Modern Science – Moderní věda. 2018. № 3, p. 15-21.
3. N.A. Kobylko, N.I. Kyrylenko. The polysymbolic eidōs of the Road / Наукові записки ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2016, вип. 2(84). – Режим доступу: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.268959>
4. Nadezhda Kyrylenko, Nataliia Kobylko. The symbolic meaning of “a road” mythologem in Ukrainian literature of the second half of the twentieth century (on the material of the chimeric prose) // European Journal of Scientific Research, 2016, № 1 (13), (January-June). Volume II. “Paris University Press”, 2016. - 904 p. - P. 316-323.
5. Valentina Vladymyrova, Nadeschda Kyrylenko. The motive of loneliness in the Olena Pechorna's novel “The sinner” // Cambridge Journal of Education and Science, № 1(15), (January - June). Volume II. “Cambridge University Press”, 2016. - 792 p. – P. 615-621.
6. Vladymyrova V., Kyrylenko N. The motive of humanism in modern Ukrainian female prose (based on novels of Olena Pechorna – “Sinner”, “Fortress for a heart” and Valentina Masterova – “Daughter of a bitch”) // Modern Science – Moderní věda. 2018. № 3, p. 15-21.
7. Герман В. В. Іван Франко і соборна українська літературна мова / В. В. Герман // SLAVICA NITRIENSIA časopis pre výskum slovanských filológií. Toto číslo vyšlo

- v juni 2018. – Vydavateľ: Univerzita Konštantina Filozofa v Nitre, 2018. – № 1. – С. 48-56.
8. Герман В. В. Народна фразеологія в конфесійній мові П. Куліша та П. Грабовського / В. В. Герман // *Filologia, socjologia i kulturoznawstwo* : Warszawa, 2016. – S. 56-59.
 9. Герман В. В. Промова в системі формування риторичної культури майбутнього філолога (з досвіду роботи) / В. В. Герман // *Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології*. – Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2016. – № 1 (55). – С. 60-66.
 10. Герман В. В., Громова Н. В. Сучасні орієнтири формування мовнокультурологічної компетенції педагога (з досвіду викладання української мови за професійним спрямуванням) / В. В. Герман, Н. В. Громова // *Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал*. – Суми : Вид-во Сум ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2018. – № 9. – С. 50-62.
 11. Герман В. В. Іван Франко і соборна українська літературна мова / В. В. Герман // *SLAVICA NITRIENSIA časopis pre vyskum slovanskych filologii*. Toto číslo vyšlo v juni 2018. – Vydavateľ: Univerzita Konštantina Filozofa v Nitre, 2018. – № 1. – С. 48-56.
 12. Герман В.В. Ораторське-мистецтво філолога-доповідача // *Nowoczesna nauka: teoria i praktyka: Mater. II Międz. Konf. Nauk.- Prakt.* / Pod red. S. Gorniaka. – Katowice: Nowa nauka, 2018. – s. 121-125.
 13. Іванова І. Б. Можливості застосування засобів етнопедагогіки у вихованні дітей дошкільного та шкільного віку: вітчизняний досвід / І. Б. Іванова, Д. В. Мартиненко, О. В. Похілько // *Virtus : Scientific Journal / Editor-in-Chief M. A. Zhurba*. – 2018. – April, # 23, part 1. – P. 96–100.
 14. Кириленко Н.І. Фольклорний мотив гріха-спокути в сучасній українській жіночій прозі (на матеріалі романів Марії Матіос, Люко Дашвар, Олени Печорної, Валентини Мастерової) // *Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філологія* / гол. ред. К. В. Балабанов; відп. ред. серії О. Г. Павленко. Маріуполь : МДУ, 2018. Вип. 19.
7. Монографія з грифом СумДПУ – 9.
1. Кириленко Н., Влізько І.Л. Етнокультурні коди в художній тканині поезій «шістдесятників»: монографія. Суми: Вид-во СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2018. – 96 с.
 2. Фольклор: мовно-літературні особливості дискурсу: монографія / П'ятаченко С.В., Кириленко Н.І., Герман В.В. та ін. – Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2015. – 212с.
 3. Кириленко Н.І.< Історико-національні модуси в художньому просторі текстів Ліни Костенко. – Суми, 2015. –240 с.
 4. Герман В. В.Мовно-риторична підготовка майбутніх фахівців / В. В. Герман // *Лінгвістична підготовка майбутніх фахівців : моніторинг якості навчання: монографія* / за ред. О. М. Семеног. – Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2016.
 5. Герман В. В.< Риторична культура вчителя в академічному просторі / В. В. Герман. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. – 190 с.
 6. Кириленко Н.І. Художня рецепція архетипного образу води в поезії шістдесятників: монографія. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2019. 82 с. (у співавторстві)|
 7. Кириленко Н.І. Купальська народна творчість Великописарівського району Сумської області: сакральнo-символічний зміст: монографія. Суми: в-во: Цьома С.П., 2019. - 60 с. (у співавторстві)|

8. Кириленко Н.І. Весільна обрядовість с. Яснопільщина Липоводолинського району Сумської області як система драматично-ритуальних дій та етнокультурний феномен: монографія. Суми: в-во: ФОП Цьома С.П., 2019. - 52 с. (у співавторстві).
9. Кириленко Н.І., П'ятаченко С.В. Фольклор і література: художня рецепція етнокультурних кодів : монографія. – Суми: в-во: ФОП Цьома С.П., 2019. - 102 с.

Навчальні посібники з грифом СумДПУ – 2.

- 1) Герман В. В. Риторична культура вчителя в академічному просторі : навчальний посібник / В. В. Герман. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. – 190 с. (Гриф університету, протокол № від 26 листопада 2018 року)
- 2) Кваліфікаційна робота з української літератури та фольклору: навч.-метод. посібн. для магістрантів-філологів закладів вищої освіти / Н. Кириленко, В. Владимірова. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2018. 103 с. (ГРИФ СумДПУ)

8. Методичні рекомендації, програми спецсеінарів – 3.

Система тренінгів з риторики / укл. В. Герман, І. Куликовська. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. – 80 с.

9. Інші видання. Наукові збірники з грифом СумДПУ імені А.С. Макаренка – 3.

1. Голодомор на Сумщині у спогадах очевидців : збірник матеріалів / упоряд., авт. передм. та прим. С. В. П'ятаченко. – 2-е вид. доп. – Суми : «МакДен», 2018. – 368 с.
2. Голодомор на Сумщині у спогадах очевидців : збірник матеріалів / упоряд., авт. передм. та прим. С. В. П'ятаченко. – 3-е вид. – Суми : «МакДен», 2019. – 368 с.
3. Фольклорні записи Бориса Грінченка з села Нижня Сироватка : збірник матеріалів / упоряд., авт. передм. та прим. С. В. П'ятаченко. – Суми : «Еллада», 2019. – 288 с.

10. Статті у фаховому виданні – 17.

1. Герман В. Сучасні орієнтири формування мовнокультурологічної компетенції педагога (з досвіду викладання української мови за професійним спрямуванням) [Текст] /В. Герман, Н. Громова // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал / Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка ; [редкол.: А. А. Сбруєва, М. А. Бойченко, О. Є. Антонова та ін.]. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. – № 9 (83). – С. 218–228.
2. Герман В.В. Синкретизм риторичної культури вчителя / Nowoczesna nauka: teoria i praktyka: Mater. III Międz. Konf. Nauk.-Prakt. / Pod red. S. Gorniaka. – Katowice: Nowa nauka, 2019. – S. 67-69.
3. Іванова І.Б. Українсько-російська фольклорна стихія у романі епопеї М.Шолохова «Тихий Дон» // Информационный вестник Форума русистов Украины. – Симферополь, 2016. – С.71-79.
4. Кириленко Н.І.< Еволюційний характер народного гумору як національного коду українців // Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Філологічні науки (літературознавство) : збірник наукових праць / за ред. Оксани Філатової. – № 1 (17), квітень 2016. – С. 120-124. – Режим доступу: <http://litzbirnyk.com.ua/wp-content/uploads/2016/06/24.17.16.pdf>

5. Кириленко Н.І. Етнопсихологічні коди в поетичних текстах Миколи Вінграновського // Філологічні трактати Сум ДУ. – 2016. – Т.8, № 2. – С.36-42. (0,25 д.а.)
6. Кириленко Н.І. Символіка образу дороги в романі Олександра Ільченка «Козацькому роду нема переводу...» / Н. Кобилко, Н. Кириленко // Література в контексті культури»: зб. наук. праць. Вип. 27 / ред. кол.: В. А. Гусев (відп. ред.) та ін. – К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2016. – С. 140–144. (0,35 д.а.)
7. Кириленко Н.І. Художественное моделирование исторической героїни в произведениях Лины Костенко / Материалы 1-ой Международной научной конференции. Филология и культурология. Современная наука. Новый взгляд / Literatura i kulturoznawstwo. Współczesna nauka. Nowy wygląd. – Вроцлав, 2015.- С. 138-143. – Режим доступу: https://docviewer.yandex.ua/?url=http%3A%2F%2Fxn--e1aajfpcds8ay4h.com.ua%2Ffiles%2Ffile%2Fscientific_confere
8. Кириленко Н.І., Кобилко Н. Роль хронотопу дороги в художньому творі (на прикладі повісті «Ірій» В. Дрозда та роману «Дім на горі» В. Шевчука) // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Літературознавство / За ред. проф. Ткачука М.П. – Тернопіль: Тернопіль, 2015. – Вип. 42.- С. 72 – 75. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=njuu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21COLORTERMS=0&S21P03=I=&S21STR=%D0%9668937:%D0%9B%D1%96%D1%82.%2F2015%2F42
9. Кириленко Н.І., Радченко К.В. Символонаповнення образу маку в поезії М. Вінграновського / «Молодий вчений». Філологічні науки. - № 12.1 (40) . - грудень, 2016 р. – С. 320-323.
10. Кумеда О.П.< Повернуті імена. П. О. Куліш: письменник, етнограф... мовознавець // Дивослово. – 2016. – № 3. – С. 42–46. Режим доступу: http://dyvoslovo.com.ua/archive/03_2016/statya_13/ – С. 108-115.
11. П'ятаченко С. В.< Діяльність Попівської академії у контексті зародження народознавчої думки на Слобожанщині у кінці XVIII-поч.XIX ст. / С.В. П'ятаченко // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: «Історія України.Українознавство: історичні та філософські науки». – Вип.22. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – С. 75-80. – Режим доступу: <https://periodicals.karazin.ua/uahistory/article/view/7332>
12. П'ятаченко С. В.< Шевченкознавчі праці Юрія Ступака // Народна творчість та етнографія. – 2017. - № 4. - С.34-39. –Режим доступу: <http://nte.etnolog.org.ua/zmist/2013/N4/35.pdf>
13. П'ятаченко С.В.< Специфіка фольклорно-літературної рецепції регіональної етнокультури // Фольклор: мовно-літературні особливості дискурсу: [монографія] / П'ятаченко С.В., Кириленко Н.І., Герман В.В. та ін. – Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2015. – 212с. – С.5-45.
14. П'ятаченко С.В.< Шевченкознавчі і фольклористичні праці Ю.П.Ступака/ С.В. П'ятаченко //Філологічні науки. Збірник наукових праць. – Суми: СумДПУ, 2016. – С.237-243. –Режим доступу: http://library.sspu.sumy.ua/biblioteka/naukovi_vydannya_universytetu/filologichni_nauky/13.pdf
15. П'ятаченко С.< Історико-культурна специфіка топоніміки Слобідської частини Сумщини (за матеріалами народних переказів) / С.В. П'ятаченко // Сумський краєзнавчий збірник. - Суми: ВВП "Мрія", 2016. - С. 250-260.
>П'ятаченко С.В.< Записи свідчень про Голодомор на Сумщині в освітньому та

виховному процесі (на матеріалі збірника «Голодомор на Сумщині у спогадах очевидців») // Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка: збірник наукових статей у 2 частинах / За заг. ред. О.В. Зосименко. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2017. – Ч. 2. – 358 с. – С.273-279.

16. П'ятаченко С.В. < Специфіка етнографічних і фольклористичних зацікавлень П. Я. Литвиної-Бартош / С.В.П'ятаченко // Культуромовна особистість фахівця у ХХІ столітті: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Суми, 7 грудня 2017 року)/ за ред. О. М. Семеног. – Суми: Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2017. – випуск 1. – 230 с. – С. 24-28.

17. Герман В. В., Громова Н. В. Сучасні орієнтири формування мовнокультурологічної компетенції педагога (з досвіду викладання української мови за професійним спрямуванням) / В. В. Герман, Н. В. Громова // Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал. – Суми : Вид-во Сум ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2018.– № 9. – (12 с.).

10 . Статті у нефаховому виданні – **12.**

11 . Тези у матеріалах конференції – **10.**

12 . Організація регіональних конференцій (голова оргкомітету).

1) ХХХ наукова (березнева) сесія Сумського осередку Наукового товариства ім. Т. Шевченка (СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 21-22 квітня 2019 р. (доцент П'ятаченко С.В. - голова оргкомітету, керівник секції).

2) Міжнародна науково-практична конференція «Формування мовного естетичного ідеалу засобами навчальних дисциплін» (м. Суми, 26 квітня 2018 р.) (доцент Іванова І.Б. – співголова оргкомітету).

3) Всеукраїнська науково-практична конференція молодих учених «Пантелеймон Куліш як національно-духовний феномен: аспекти сучасного наукового осмислення» (20 березня 2019, Суми) (Кириленко Н.І. – член оргкомітету, керівник секції).

4) Міжнародна наукова конференція «Формування мовного естетичного ідеалу засобами навчальних дисциплін» (Суми, квітень, 2019 р.) (Кириленко Н.І. – член оргкомітету, керівник секції).

13. Участь в редакційних колегіях наукових журналів

1. Актуальні питання філології та методології : збірник статей студентів / за ред. В. В. Герман. – Суми : Вид-во Сум ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2018. – 284 с.

2. Філологічні студії : збірник статей студентів / за ред. В. В. Герман. – Суми : Вид-во Сум ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2018. – с.

14. Участь у роботі міжнародних наукових заходів (доповідь на пленарному засіданні / виступ на секційному засіданні) – **14.**

15. Участь у роботі всеукраїнських наукових заходів (доповідь на пленарному засіданні / виступ на секційному засіданні) – **10.**

16. Участь у роботі регіональних, обласних, міжвузівських наукових заходів (доповідь на пленарному засіданні / виступ на секційному засіданні) – **6.**

17. Керівництво науково-дослідною роботою студентів:

1) Магістерські – 5, дипломні – 1, бакалаврські – 4, курсові – 10.

2) Керівництво студентськими науковими гуртками – 4 (“Дослідження народної культури Сумщини” – кер. П'ятаченко С.В.; «Фольклорні традиції Сумщини» - кер. Кириленко Н.І.; «Інтерференційні зони в сучасній українській мові» - кер. Герман В.В.

- 3) Підготовка студентів до участі у регіональних наукових заходах – Підготовлено 18 студентських доповідей на Тридцяті сесію наукового товариства ім. Шевченка 16 лютого – 25 березня 2019 р.
- Підготовлено 27 студентських доповідей на Всеукраїнську наукову красназничу конференцію «Пантелеймон Куліш як національно-духовний феномен: аспекти сучасного наукового осмислення» (Суми, 20 березня 2019).
 - Підготовлено 8 студентських доповідей на вузівську студентську конференцію «Дні науки» (Суми, 2019, квітень).
 - Підготовлено 13 студентських доповідей на Міжнародну науково-практичну конференцію «Філологія, лінгводидактика, професійна комунікація в науковому дискурсі».
 - Підготовлено 2 студентські доповіді на Всеукраїнську конференцію «Інновації в освіті та педагогічна майстерність учителя-словесника» (Суми, 25 жовтня 2019 р.).
 - Підготовлено 8 доповідей на Всеукраїнську Інтернет-конференцію «Нова українська школа очима студентів» // Глухів, 17 квітня 2019 року.
 - Підготовлено 12 доповідей на Всеукраїнську науково-практичну Інтернет-конференцію «Сучасні тенденції та перспективи мовно-літературної освіти в Україні», яка відбулася в Глухові 20–21 лютого 2019 р.
 - Підготовлено 13 доповідей на конференцію «Академічна культура дослідника в сучасному науковому просторі»
 - Підготовлено 6 доповідей на Міжнародну наукову конференцію «Формування мовного естетичного ідеалу засобами навчальних дисциплін».

Підготовка студентів до Всеукраїнської олімпіади, до обласного конкурсу ім. П. Яцика (П. І. П. студента, зайняте місце) Різницька Тетяна, кер. доцент Герман В.В.

- 4) Підготовка слухачів МАН, які зайняли призові місця в обласному конкурсі наукових робіт із фольклористики (доц. Кириленко Н.І.):

Лаптева Ірина – 1 місце; Гелеверя Карина – 1 місце;

Возна Дар'я – 2 місце;

Глуходід Марія – 3 місце.

Керівництво роботою учениці Великописарівської ЗОШ Лаптевої І., яка зайняла 3 місце у Всеукраїнському конкурсі науково-дослідницьких робіт учасників МАН із фольклористики (2018 р.) (доц. Кириленко Н.І.).

- Керівництво роботами слухачів МАН, які зайняли призові місця в обласному конкурсі наукових робіт із фольклористики:
Фролова Софія – 1 місце; Глуходід Марія – 1 місце.
Касьяненко Артем – 3 місце.
- Керівництво роботою учениці Сумської ЗОШ № 15 Глуходід Марії, яка посіла **3 місце у Всеукраїнському конкурсі науково-дослідницьких робіт учасників МАН із фольклористики (2019 р.)**

- 5) Керівництво студентськими науковими статтями – 10.

- 6) Підготовка 19 доповідей на Всеукраїнську наукову красназничу конференцію «Сумщина в історико-філологічному вимірі» (Суми, 30 березня 2018) (доц.Кириленко Н.І.).

- 7) Підготовка 8 студентських доповідей на вузівську студентську конференцію «Дні науки» (Суми, 2018, квітень).

- 8) Підготовка 13 студентських доповідей на Міжнародну науково-практичну конференцію «Філологія, лінгводидактика, професійна комунікація в науковому дискурсі»:
 - 9) Проведення лекційних занять для учнів Сумської ЗОШ № 15, 17, Великописарівської ЗОШ, Беївського НВК Липоводолинського району з фольклору Сумщини (листопад, 2018).
18. Організаційно-методична робота.
- 1) Студентський науково-практичний семінар «Фольклор Сумщини: сучасний стан і перспективи вивчення» (квітень, 2019).
 - 2) Науково-практичний захід «*Шляхами легенд*» (листопад, 2019).

Керівник лабораторії
канд. філол. наук, доцент

П'ятченко С.В